6.3- Одам бошининг бирламчи қисмларига ишлов бериш.

Одам бош суяги ва мушаклари индивидуал бўлиб мураккаб кўринишга эга. Одам чеҳраси ёшига, жинси ва миллатига қараб конструктив ўзгариши рассомлар олдида кўп қиррали ранг–баранглики ҳосил қилади.

27 - расм. Р. Ахмедов. Одам бошини қисмларга ажратиб ишлаш.

27 – расмда аёл кишининг боши кўрсатилган. Одам боши тузилиши ва конструктив қисмларга ажратиб тасвирланган. Юз тузилиши, кўз, бурун, лаб, ёноқ суяклари нисбатларини аниқ кўрсатилиб ишланган. Бу жараёнда кўп машқ қилган расссом келгусида яхши портретчи бўлиб етишиши мумкин. *(27– расм).*

Одам портретини яратишда бош суягини қурушдан ташқари бир қатор муҳим характерни очиб бериш рассомдан маҳоратни талаб қилади.

Одам бошини бирламчи қисмларга ишлов бериш босқичлари:

1. Одам бошини мато текислигига жойлаштириш;
2. Одам бошини конструктив қисмларга ажратиб чизматасвирини ишлаш;
3. Одам бошини енгил чизиқларда тус нисбатларини аниқлаш;

4. Одам бошини енгил ранг доғлари билан қоплаш;
5. Одам боши шаклларини тузулишида ранг нисбатларини аниқлаш;
6. Одам бошини енгил рангларда тус ечимини аниқлаб ишлаш;
7. Одам бошини тус ечимини иссиқ ва совуқ ранг нисбатларини сақлаган ҳолда рангтасвини ишлаб якунлаш;

Таянч иборалар: одам боши, аёл, нисбат, бирламчи қисмлар, мато, рангтасвир, иссиқ ва совуқ, характер, ранглар, композиция, тус.

Саволлар:

1. *Одам бошини матога жойлаштириш қандай амалга оширилади?.*
2. *Одам боши юз қисми нималардан ташкил топган?*
3. *Одам боши ҳолати қандай аниқланади?*
4. *Одам бошининг юз қисмини ишлашда нисбатлар нима?*
5. *Одам боши юз қисмининг шакллари нисбати қандай аниқланади?*
6. *Одам бошини ишлашда ранг туси нима?*
7. *Одам бошини ишлашда ёруғлик қандай рол ўйнайди?*